

TURÁTÓL A DONIG

Beszélgetés Maczkó Mihállyal II. rész

1944-ben kaptam újra behívót, de hazaengedtek mert hogy azelőtt hadműveleti területen teljesítettem szolgálatot, az ilyeneket mind haza engedték.

Akkor 1944. október 18-án kaptam újra behívót Aszódra, de ott akkor már a laktanya menekült. Minket is civilbe elhajtottak Vácig. Vácon töltöttünk egy éjjelt. Másnap reggel azt mondták menjünk haza, leszereltünk úgy, hogy fel sem szereltünk. Majd 44. december 16-án, már akkor az oroszok itt voltak azok meg elvitték engem, 47. júliusig fogságban voltam náluk. Innen Turáról vittek el többünket.

- Oroszország melyik részébe vitték hadifogolyként?

- A Donyec-medencébe, a szénbányák vidékére. Az ellátás nem volt valami jó, mindig káposzta volt: reggel, délbent, este... És 60 dkg kenyér volt egy napra, aki a bányában volt, annak 1 kiló volt.

Mikor megdagadtak a lábaim a bányában, akkor kivettek, és megint csak 60 deka kenyér volt. Ott minden hónapban mérték az embert, ha gyarapodott, mehetett a bányába, én kétszer voltam a bányában. 4 kategória volt: az első kettő a bányába, a harmadik a felszínen, a negyedik meg csak a lágerben lézengett. Három műszakban dolgoztunk, napi nyolc órát. Reggel 6-tól délután kettőig dolgoztunk, csak az volt a baj, hogy amikor kijöttünk a bányából, akkor elkezdtek bennünket számlálni, és ez eltartott egy jó másfél óráig, meg ott mindig eltévesztették, akkor kezdték újból számlálni.

- Milyen más nációkkal voltak együtt?

- A magyarokon kívül voltak ott németek, románok, szlovákok, szobánként külön, de együtt dolgoztunk: tisztak és legénység együtt.

Egy szobában (a barakban) huszan voltunk, fapriccseken fűrészesporos matracokon aludtunk.

Mikor mentünk be a munkahelyről egy darab szén be kellett vinni és azzal fűtöttünk. Falikályhák voltak, kintől kellett tüzelni a folyosókról.

- Az egészségügyi ellátás milyen volt. Betegek, sebesültek kaptak-e rendszeres ellátást?

- Ha a betegség könnyebb volt, akkor a lágerben látták el, de a nehéz betegeket elvitték a kórházba. Az én öcsém oda is maradt. Őt is elvitték itthonról, mint engem, oda is maradt, meghalt.

- Ott helyben volt a kórház, vagy másik helységbe kellett menni?

- Nem Csernovkának hívták azt a várost, ott volt a kórház. Onnan is jöttünk haza, ott volt vasútállomás, mihozzánk csak egy iparvágány jött, a szén onnan vitték ki a bányából.

- A hadifogoly tábor az viszonylag messze esett a várostól, bármilyen lakott településtől?

- 8-10 km-re esett a várostól. De itt is voltak lakóházak a civil bányászok részére, ipartelep volt ez. Nem nagy település volt, csak a bányászok és néhány civil ember lakott itt.

- Mit tudtak arról, hogy mennyi ideig maradnak ott a hadifogoly táborban? Lehetett-e erről előre tudni valamit, vagy váratlanul érte a szabadulás?

- Nem lehetett tudni, hogy meddig tartanak ott bennünket. Mindig hitegettek az oroszok, mindig becsaptak bennünket.

- Vissza tetszik-e arra emlékezni, hogyan történt az mikor megtudták, hogy mostmár valóban mehetnek haza? Milyen volt az út hazafelé a táborból?

- Az úgy történt, hogy egy vasárnap reggel kolhozba voltunk dolgozni kint. Bejöttünk fertőtleníteni magunkat, és fürdeni. Akkor az írrok felolvasta a neveket, hogy Maczkó Mihály, stb. ne menjenek vissza, mert mennek haza. Akkor megőrültünk, hogy mégis hazamegyünk. Másnap reggel bentmaradtunk a lágerben, kaptunk másik tiszta ruhát és harmadnap kimehettünk az állomásra. Ott megszámoztak bennünket és jöttünk haza.

- Kb. hány napig tartott az út hazáig?

- Ez kb. 4 napig, de nem is hazáig, hanem Romániáig, Fogsányig tartott. Ott egy magyar orvos előtt el kellett mennünk, ahogy megszülettünk. Megvizsgált, többünket kiállított. Ekkor bementünk a fogsányi kórházba, mert én is gyenge, 49 kg voltam, itt voltunk két hétig, akkor visszajöttünk a fogsányi lágerbe és mehetünk haza. Zsiga Pista, Köles Gabi előbb hazaért mint én, pedig egyszerre indultunk haza, őket nem állította ki az orvos.

A fogságból így kb. 5 hét múlva értem haza.

- Arra tetszik-e emlékezni, hogy mikor hazatért hogyan fogadták. Milyen érzés volt hazaérkezni?

- Biharkeresztesnél léptük át a határt. Ott megállt a vonat. Akkor jött egy katolikus pap, mindjárt adott cigarettát és egy darab kenyeret mindenkinek. Jöttünk tovább Püspökladányig, Püspökladányánál vissza Debrecenbe.

Debrecenbe délutánra értünk. Ott kellett egy éjjelt aludnunk. Másnap megírták részünkre a fogolyigazolványt és útnak eresztettek bennünket. Jöttünk haza. Kisújszálláson, Karcagon, Szolnokon és Hatvanban volt útközben fogolyétkeztető. Hatvanból már jöttünk haza.

- A hadifogoly évek alatt lehetett-e levelezni az itthonmaradottakkal?

- Egy évig nem lehetett levelezni. Több év után kaptunk minden hónapban lapot. Minden hónapban egyet lehetett írni.

- Hogy így a vége felé vagyunk a történetnek, azt tessék még elmondani, hogy hány éves volt Mihály bácsi, amikor bevonult és hány éves volt amikor hazaérkezett a hadifogságból.

- 31 éves voltam, amikor bevonultam. 32 éves voltam, amikor először hazajöttem a frontról. A fogságban 33 éves voltam és 36 éves koromban jöttem haza a fogságból. 1944. december 6-án vittek el és 1947. július 6-án jöttem haza a fogságból.

- Mihály bácsinak milyen rendfokozata volt?

- Honvéd voltam.

- Hogyan tetszik visszaemlékezni ezekre az évekre?

- Hát van amikor visszagondolok és nem is gondoltam, hogy hazajövök valaha, akár a frontról, akár a fogságból. Ott aztán nem volt életbiztosítás.

- Szokott-e még álmodni a frontról és a fogságról?

- A frontról volt hogy álmodtam, a fogságról nem. A fogság csak annyiból volt jobb, hogy ott nem kellett rettegni a puska-lövéstől. Egyébként a fronton meg annyiból volt jobb, hogy nem koplalt az ember annyit még a visszavonulás meg nem történt, ott mégis jobb volt az étel. Utána már ott is rossz volt.

- Köszönöm a beszélgetést.

Kálna Tibor

"OKTÓBERI LAP"

'aradi 13'

Vörösmarty Mihály: Előszó (részlet)

Mély csend lőn, mint szokott a vész előtt.
A vész kitört. Vérfagyaláló keze
emberfejekkel labdázott az égre,
emberszívekben dúltak lábai.
Lélegzetétől meghervadt az élet,
a szellemek világa kialudt,
s az elsötétült égnek arcain
vad fénnel a villámok rajzolóak le
az ellenséges istenek haragját.
És folyton-folyvást ordított a vész,
mint egy veszett-bőszült szörnyeteg.
Amerre járt, irtóztató nyomában
szétszagattott népeknek árcai
sóhajtanak fel csonthalmok közül,
és a nyomor gyámoltalan fejét
elhamvadt városokra fekteti.
Most tél van és csend és hó és halál,
a föld megőszült;
nem hajszálanként, mint a boldog ember,
egyszerre őszült az meg, mint az isten,
ki megteremtve a világot, embert,
a félig istent, félig állatot,
elborzadt a zordon mű felett
és bánatában ősz lett és öreg.

Nagy Imre a bíróság előtt

Tamási Lajos: Piros a vér a pesti utcán (részlet)

... Piros a vér a pesti utcán.
Eső esik és elveri,
mossa a vért, de megmaradnak
a pesti utca kövei.

Piros a vér a pesti utcán,
munkások - ifjak vére folyt,
- a háromszín-lobogók mellé
tegyetek ki gyászlobogót.

A háromszín-lobogók mellé
tegyetek három esküvést:
sírásból egynek tiszta könnyet,
s a zsarnokság gyűlöletét,

s fogadalmat: te kicsi ország,
el ne felejtse, aki él,
hogy úgy született a szabadság,
hogy pesti utcán hullt a vér.

(Irodalmi Újság, 1956. november 2.)

Albert Camus: A magyarok vére

Nem tartozom azok közé, akik azt kívánják, hogy a magyar nép újra fegyvert fogjon, bevesse magát egy eltiprásra ítélt felkelésbe - a nyugati világ szemé láttára, amely nem takarékoskodnék sem tapssal, sem keresztényi könyvel, hanem hazamenne, felvinné házipapucsát, mint a futballszurkolók a vasárnapi mérkőzés után.

Túl sok a halott már a stadionban, s az ember csak saját vérével gavalléroskodhat. A magyar vér oly nagy értéke Európának és a szabadságnak, hogy óvniuk kell minden cseppjét.

Azok közé sem tartozom, akik úgy hiszik, alkalmazkodni kell, ha átmenetileg is bele kell törődni a rémuralomba. Ez a rémuralom szocialistának nevezni magát, nem több jogon, mint ahogyan az inkvizíció hóhérai keresztényeknek mondták magukat.

A szabadság mai évfordulóján szívemből kívánom, hogy a magyar nép néma ellenállása megmaradjon, erősödjön és a mindenünnen támadó kiáltásaink visszhangjával elérje a nemzetközi közvélemény egyhangú bojkottját az elnyomókkal szemben.

És ha ez a közvélemény nagyon is erőtlén és önző ahhoz, hogy igazságot szolgáltasson egy vértanú népnek, ha a mi hangunk túlságosan gyenge, kívánom, hogy a magyar ellenállás megmaradjon addig a pillanatig, amíg Keleten az ellenforradalmi állam mindenütt összeomlik ellentmondásainak és hazugságainak súlya alatt.

A legázolt, bilincsbe vert Magyarország többet tett a szabadságért és igazságért, mint bármelyik nép a világon az elmúlt húsz esztendőben. Ahhoz, hogy ezt a történelmi leckét megértse a fülét betömő, szemét eltakaró nyugati társadalom, sok magyar vérnek kellett elhullnia - s ez a vérfolyam most már alvad az emlékezetben.

A magára maradt Európában csak úgy maradhatunk hívek Magyarországhoz, ha soha és sehol el nem áruljuk, amiért a magyar harcosok életüket adták, és soha, sehol - még közvetve sem igazoljuk a gyilkosokat.

Nehéz minékünk méltónak lenni ennyi áldozatra. De meg kell kísérlelnünk, feledve vitáinkat, revidálva tévedéseinket, megsokszorozva erőfeszítéseinket, szolidaritásunkat egy végre egyesülő Európában. Hisszük, hogy valami bontakozik a világban, párhuzamosan az ellentmondás és halál erőivel, amelyek elhomályosítják a történelmet - bontakozik az élet és meggyőzés ereje, az emberi felemelkedés hatalmas mozgalma, melyet kultúrának nevezünk, s amely a szabad alkotás és szabad munka terméke.

A magyar munkások és értelmiségiek, akik mellett annyi tehetetlen bánattal állunk ma, tudják mindezt, s ők azok, akik mindennek mélyebb értelmét velünk megértették. Ezért ha szerencsétlenségükben osztozunk - miénk a reményük is. Nyomorúságuk, láncaik és száműzöttségük ellenére királyi örökséget hagytak ránk, melyet ki kell érdemelnünk: a szabadságot, amelyet ők nem nyertek el, de egyetlen nap alatt visszaadtak nekünk!

56-os utcakép

Dr. Gosztonyi Péter:

MIÉRT NEM TALÁLKOZTAM KÁDÁR JÁNOSSEL?

1988-ban lett volna alkalmam személyesen szót váltani Kádár Jánossal. Ez az agg-pártfőtítkár élete utolsó szakaszában, az állampárt MSZMP Munkácsy Mihály utcai Külügyi Szállója éttermi részében történt volna. Közvetítő útján, spontán módon és így nem hivatalos helyen lett volna a találkozás. A történész számára kecsgetető lehetőséggel azonban - őszintén bevallom! - nem éltem. Hivatástudatom - most az egyszer - mintha hajótörést szenvedett volna. Ezerkilencszázötvenhat kortanújának gyűlölete győzedelmeskedett bennem. A gyarló ember, aki, ha az évtizedek múlásával és a történelmi háttérinformációk jobb megismerésével is 56 nemzeti drámája sötét fejezeteit esetleg ma már árnyaltabban tudja megérteni, mégis úgy érzi: vannak Kádárnál mozzanatok, amelyekre még ma sincs mentés.

Nincs történelmi felmentés!

Kádár János 1956. november elsejei - a mai napig titoktól övezett - cselekedetét, Nagy Imre és a forradalom elárulását, egy későbbi objektív történetírás meg fogja próbálni magyarázni.

Higgadt érvek jönnek: az 1956-os nemzetközi helyzet, a szovjet birodalmi érdek, a nyugati - washingtoni - Kelet-Európával szembeni árulás nem adott lehetőséget a forradalmi Magyarország kiválásához a Jaltában összeácsolt táborból. Hruscsov a Kremlben ötödmagával dönthette el végsősoron a "magyar kérdést". Nagyhatalmak vezetői szájából ugyan mit számítanak a tegnapi ígéretek? Reálpolitika van csak és hatalmi érdek!

És nézzük tovább! Kik a magyar dráma főszereplői?

Nagy Imre?

A "mi emberünk", Moszkvában neveltük. Ha szükségünk van rá, pattintunk ujjunkkal - azonnal csatlakozik hozzánk. Münnich a fontos és ez a - hogy is hívják? - Kádár, Tito marsall kegyeltje - hiszen nekünk (így Hruscsov) mindennél fontosabb a béketábor egysége Pekingtől Belgrádig. Legyen Münnich helyett Kádár a "főnök": úgy is az történik Magyarországon, amit mi diktálunk. Konyev marsall novemberben három nap alatt "rendet csinál" a magyaroknál! Az október 31-i raporpon ezt ígerte. S miért kételkedjünk szavában? A dicsőséges szovjet hadsereg, mint macska az egeret - így tovább Hruscsov - megeszi majd a magyar lázadókat.

Most már csak szervezési kérdések adtak problémát. Andropov szólt *Apró Antalnak* a Parlament lépcsőjén november 1-én 11 órakor, hogy hívja Münnichet a Bajza utcai követségre. Münnich Ferenc (ez az ős-komintern funkcionárius a szovjetek "barátja" testestül-lelkestül), 14 órakor a szovjet nagykövetség frásztala előtt nyugtázta a moszkvai ukázt, majd visszahajtott a Parlamentbe, hogy "sétakocsikázásra" hívja meg Kádárt, akit a szovjetek az új "Gauleiternek" kívántak. *Ezzel kezdődött meg Kádár János kálváriája.* Bajza utca, Tököl, a csepeli szovjet bázis, majd repülőút Kárpátaljára - egyesek szerint Moszkvába -, ahol Brezsnyev és Szuszlov vették kezelésbe. Mit ígértek neki, mivel fenyegették meg, mi adta meg számára a végső döntést, hogy vállalja a forradalommal szembeni *árulást* - nem tudjuk. Csak annyit: november 4-én Kádár újra Magyarországon volt. Szovjet helikopter hozta őt és Szuszlovot a helyi repülőtérről a szolnoki szovjet kaszánya udvarába. Híveinek 1989. áprilisában a budapesti "Fehér Házban" tartott utolsó pártértekezletén, ott, ahol azt a zavaros beszédet mondta el, erről ilyen félmondatokat is mondott "Tudják, amikor engem a szovjetek november 4-én Szolnokon *szabadon en-*

gedtek..." Vagyis: eddig fogolynak érezte magát "barátai" őrizetében.

De ezek részletek. A lényeg: ha fenntartásokkal is, de 1956. novemberében elvállalta a forradalmi Magyarországgal szembeni szovjet helytartói szerepet. S álmában nem hitte, hogy ezen munkakör ellátása micsoda országos és emberi drámákkal jár. A szovjetek ugyanis meg voltak győződve arról, hogy a Nyugat asszisztálása mellett, **hetek** alatt politikai konszolidációt teremtenek az ellenük - természetesen imperialista uszítás következtében - kitört lázadáson. "Mindennről" jó előre történt gondoskodás. Ebben a szovjetek nagymesterek voltak. Nagy Imrét híveivel együtt november 4-én becsalták a jugoszláv követségre, ahol a szerencsétlenek saját magukat izolálták a politikától. A magyar hadsereg vezérkarát hamis ígérettel és a nemzetközi törvények semmibevevésével Tökölön - tárgyalás ürügyén, amit ők kezdeményeztek - lefogták. A *népet* mindenféle maszlaggal, ígéretekkel (személygépkocsigyártás lesz Magyarországon, ingyen ki lehet váltani a "zaciból" az oda berakott ágy- és ruhaneműt, "majd" lehet később Nyugatra is utazni: elmennek tőlünk később a szovjet katonák stb.) magukhoz édesgethetik. *Tévedtek.* A "nép legjobbjai", a "munkásosztály élcsapatának", a kommunistáknak már megint nem volt fogalma az igazi népi gondolkodásról. Kádár és hattagú politikai klikkjének a "Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány" elnevezésű asztaltársaságnak 1956. novemberétől több hónapos kemény passzív ellenállással kellett számolnia. Konyev marsall katonái túlerejükkel ugyan november közepéig kicsavarták a fegyvert a "lázadók" kezéből, de a rezisztenciát nem törték meg. Az értelmiség legjava, az írók és művészek és maga a munkás- "osztály", olyan vezetőkkel, mint *Bali Sándor* és *Rácz Sándor* (hogy csak két nevet említsék) állták a sarat még 1957 első negyedében is Kádárék, az oroszok és a rossz emléké párhadsereg, a janicsárhad, a "pu-fajkásokkal" szemben.

Nagy Imre undorral utasított vissza minden közeledést az oroszokhoz és a júdás Kádárhoz. Pedig tudta, hogy ezzel goltotajárása - és az út a bitóhoz - vette kezdetét. Kádár mellett most már csak a régi Rákosi-hívők, illetve a moszkvai káderek és a BM válogatott vezetőgárdája, a forradalom alatt szégyenteljesen szétfutott ÁVH-s tisztek tartottak ki. Kádár Jánosnak sikerült valóban 1957-ben a Nagy Magyar Egységet megvalósítania maga és politikája ellen. Nem volt Magyarországon ez időben gyűlöltebb ember, mint Kádár - esetleg még *Marosán György*, akinek édesanyja - Marosán saját elbeszélése szerint - összecsapta kezeit és sírva fakadt, amikor a rádióból értesült, hogy fiából Kádár lett miniszter lett. - "Szegény Magyarország", mondta a becsületes munkásasszony, aki aztán igazán ismerhette munkakerülő pékfiát. Marosán ezt maga is megírja "A tanúk még élnek" c. visszaemlékezése 121. oldalán!

Kádár - ma már tudjuk - Moszkvában 1957. márciusában megkötötte a szovjetekkel Magyarország kárára az új hűbéri szerződést. Hogy Rákosi visszatérését a hatalomba megakadályozza, a szovjetek minden követelését teljesítette. És ennél is többet. Most lett aztán igazán szovjet gyarmattá Magyarország! (Lásd az 1957. május 27-i magyar-szovjet katonai szerződést).

Rendhagyó leszek és subjektív. Nem felejttem el és bizonyos mértékig elismerem, hogy Kádár János három évtizedes helytartóskodása alatt Magyarországon bizonyos népszerűsége tette szert.

Ami a kádári "aranykorszakot" illeti, említsük itt meg, hogy mindezt a Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány nem saját erejéből, hanem nyugati kölcsönök segítségével (és elherdálásával) hozta létre. Olyan kölcsönöket vettek fel az ország terhére, amelyeknek visszafizetésére nem is gondoltak, hiszen a hetvenes évek kommunista központi vezetőségének agyában még feszesen ült az ideológiai alaptétel: a kapitalista világ a végső óráit éli. Őt, esetleg tíz esztendő, és aztán nyugalom is győz a proletárforradalom. "Lőttek" a konszernek világának. És a kölcsönöket nem kell visszafizetni. Javukra mondható, bizonyos válságjelenségek a budapesti Fehér Ház lakóinak ideológiáját erősíthette: a párizsi diákbunkók (1968); olajválság (1973); a portugáliai "szegfűs forradalom", Kuba dél-amerikai sikerei... Aztán mégsem úgy történtek a dolgok, ahogy azt Brezsnyevék elvárták volna. A bolsevik dogma a kapitalista világ végetes válságáról Andersen meséjévé vált. 1975 után - a többi népi demokráciák uszályában - a Kádár-rezsim is megindult a gazdasági lejtőn. Az agónia tíz évig tartott, amíg nem Gorbacsov lett a "főnök" a birodalomban, aki megszüntette a Nagy Testvér támogató adományait, és arra intette a kelet-európai partnereit, hogy itt az idő, álljanak ki ők egyedül az elkövetett hibákért. További támogatás nincs. Páncélosok sem fognak indulni a helyi hatalom megvédésére. A birodalom szegény. Az elvtársak nézzék, hogy birkóznak meg maguk a problémákkal.

1988-1989-re beérett a magyar kommunisták csődje: a totális gazdasági, politikai és etikai válság! Miként 1919 júliusa végén - épp olyan "hőstelenül", szegénységben és gyálatban végződött e 40 éves (!) Rákosi-Kádár féle diktatúra Magyarországon.

Kádár János - Isten malmai lassan, de *örölnek!* - szerencsénkre megérte rezsimje pusztulását. Még azt is, hogy Nagy Imrét és hős társait a nép és a társadalom ünnepélyesen rehabilitálja. Egyes hívei szeretnék volna a Hősök terei 1989. június 16-i temetés tévé által is közölt képeitől Kádárt megóvni. Azt ajánlották neki, aki akkor már "nyugdíjas pártmunkás"-ként tengette napjait, utazzon Prágába vagy Havannába, ahol ez időben még "igazi" kommunizmus honolt. Kádár önmarcangolóan, leintette "tanácsadóit". Maradt Pesten Bezárkózott rózsadombi villájába és leeresztett zsalu ablakok mögött - úgy mondják - végignézte egyik áldozatának, Nagy Imrének a Hősök terei ünnepélyes végtisztességét. Nem sokkal rá kórházba került és 1989. július folyamán meghalt.

Én egy könnyecpet sem ejtettem halála hírére! A politikus Kádárnak - annyi évtized nem könnyű kormányzási módozatai után talán tudtam volna - *történészként* - felmentéssel szolgálni. A gyilkos Kádárnak - nem és SOHA! Mert Kádár János uralmához majd félezer fiatal szabadságharcos kivégzése tapad. Ferenc József, Horthy, Szálasi és az 1945 utáni Magyar Köztársaság népbírói nem küldtek annyi magyart összesen bitóra, mint a Kádár-Műninch-Marosánklikk tette azt 1956. december közepétől 1961-ig! *S itt a felelősség egyértelműen Kádár Jánosé.* Akinek módja lett volna - ha akarta, ha bátorsága, ha magyarsága erre sarkallta volna! - *megakadályozni* a "magyar" csekisták (Rajnai Sándor, Szalma József, Hollós Ervin és a többiek) - *véres és hosszú bosszúhadjáratát* a szabadságharcosok ellen.

A legutóbbi időkben alkalmam volt magyarországi belügyi és más hasonló jellegű levéltárakban kutatni. Nyomozati jegyzőkönyvek kerültek előm: 1957-től 1962-ig. Szomorú, tragikus embersorsok bomlottak ki előttem a papírokon. Fiatal munkásembereké, akiket a népi demokrácia nevelt, és akik most a népi demokrácia tömlőceiben saját bō-

rükön tanulták meg, mi is a "szocialista humanizmus", ez az ázsiai típusú, saját politikai elveit is megtaposó frazeológiai gyakorlat. A munkásosztály "élcapat"-ának "vasökle" munkásfiatalokat juttatott a bitóra. A Széna téri, az újpésti, a Tompa utcai, a Schmidt-kastélybeli, a Corvin közli, a csepeli stb. felkelőcsoportok lefogottjai és kihallgatottjai 80 százalékban 20 és 27 év közötti fiatalok voltak. Köztük túlnyomó többségében kétkezi munkásemberek. Tízezrek kerültek Kádár börtöneibe - jórészt mondvacsinált vádak alapján vagy olyan ügyekért, amelyekért Kádár János "ünnepélyes" november 4-e utáni ígérete értelmében "kegyelem" járt volna. Hiszen ama híres-nevezetes szolnoki kormányprogramban, a "Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1956. november 4-i felhívásában", a harmadik pontban mindjárt ott állt az ígéret: *"A kormány nem tűri meg, hogy a dolgozókat bármi ürügy alapján üldözzék azért, mert a legutóbbi idők eseményeiben résztvettek."*

Szép ígéret, nemde?

Csakhogy Kádár János később fűtyült erre az egészre. És ezzel a magatartásával *bűtőfaerdőt* ültetett Magyarországon.

Az 1956-ot követő megtorlások "vérbosszú" jellegűek voltak. Párhú jogászok (pár nevet azért felsorolok, ne menjenek feledésbe: *Vida Ferenc, Domonkos József, Nezvál Ferenc, Tutsek József, Grátz Endre, Gyepes István*) 1956. december közepétől 1961. őszéig mintegy 22 000 személyt juttattak börtönbe. A bitóra kb. 400 embert küldtek, köztük nőket, fiatal lányokat is. A legidősebb kivégzett 1894-ben, a legfiatalabb 1941-ben született. Még 1961. augusztusában is akasztottak Budapesten 56-ért!

S minderről Kádár János nem tudott?

Kanyó András, aki 1990-ben egy Kádár-életrajzot jelentetett meg, s akinek alkalmá volt még az agg és akkor már a szenilitás határán mozgó volt pártfőtítkárral 1989 elején hosszabban elbeszélgetni (elvtársi alapon), elmondta: Kádár nem szerette a belügyet. 1957 eleji ottani látogatása során megdöbbenve tapasztalta, hogy szemben vele, az előadóval, az első sorban ugyanazok a belügyesek ültek, akik 1951 és 1952-ben őt megkínózták. Így nem is ment sokáig a belügy környékére a belügy "napi munkájával" nem sokat törődött. Csak 1962-ben szánta rá magát a BM "tisztogatására". Igen későn - mert addigra a magyar csekisták a "piszkos munkát" már elvégezték. Kéjjel és ideológiai odaadással. Más újabb források szerint Kádárban, aki 1949-től 1951-ig Rákosi belügyminisztere volt, "csekista" lélek rejtőzött. Csak a cél érdekelte, emberélet nem.

Mindez Kádár bűnét a kivégzett, meghurcolt szabadságharcosok ügyében nem kisebbíti. Ő volt az ország felelős vezetője (mármint a szovjetek szemében); ő intézkedett volna a büntetések mértékéről, és egyáltalában - ismerve a "céget", hiszen ő maga is foglya volt az intézménynek - gondját viselhette volna "jó János királyként" a vasrács mögé került osztályos társainak - annál is inkább, hiszen 1956. november 1-éig Kádár maga is, mint Nagy Imre híve, 1956. eszméinek hűségese követőjének adta ki magát.

Nem tette. Az 1963. március 21-i nagy amnesztiát is csak fogcsikorgatva írta alá. Nem saját jószántából. Szovjet nyomásra, egy szovjet-amerikai megegyezés megkönnyítése érdekében. S a "nagy amnesztiá" után is eltűrte, hogy még százak maradjanak a börtönökben - rablógyilkosnak nem jár amnesztiá, intették le azokat a nyugati érdeklődőket, akik ez ellen kifogással éltek. Tudunk fiatalokról (*Puchert János, Dalmadi Jenő* stb.), akiket Kádár börtöneiből - mivel "kegyelemből" csak 15 évre ítéltek el őket - a hetvenes évek elején engedték ki!

És akiket szabadlábba helyezték - amnesztiával vagy anélkül -, azok "szabadlábban" is a népköztársaság "páriái" maradtak: harmadrendű, megtúrt állampolgárok. Szakmai képességtől függetlenül évtizedekig csak alantas munkákat végezhettek. Bányába, útépitésre, "delegálta" őket a párt. Jogászok még harmadrendű vidéki tsz jogtanácsosi állásait sem foglalhatták el! Lefokozott néphadseregi törzstiszt (Ambrus őrnagy pl. Mosonmagyaróvárról) zöldséges kocskisérőként tengette évtizedeken keresztül életét, és megrokknva került nyugdíjba. A gyerekeik nem járhattak egyetemre, lakáskiutalást csak kivételes helyzetben kaphattak. A népi demokrácia börtöneiből szabadultak külföldi utakra nem jelentkezhetek. Még a nyolcvanas években is "kegy" volt, ha engedték őket a volt Csehszlovákiába utazni. Vagyis: "kuss" volt a nevük az országban" Kőlcsey Himnuszának sorai jutnak eszembe:

*"Bújt az üldözött s felé
Kard nyúl barlangjában,
Szerte nézett, s nem lelé,
Honját a hazában..."*

Mindezekről Kádár János tudott! Vagy ha nem tudott, akkor "jó János királyunk" már a hetvenes évek elején szemilís volt.

Büszke vagyok, hogy amikor a hetvenes évek második felében Nyugaton "divat" lett Kádár Jánosról csupa jót írni, benne a "sikerés" politikus "felfedezni", a Willy Brandt-féle, számomra mindvégig politikailag kétes szociáldemokrata személyvel való barátságát (és a többiekét) fitogtatni, akkor én sem németül, sem magyarul nem álltam be a hozsannát hirdető cikkírók közé...

Kádár János számomra - haláláig - 1956 forradalma és

szabadságharca kiskatonáinak, a "pesti srácoknak", illetve a forradalom kommunista és nem kommunista vezetőinek hóhéra volt és marad. Olyan személy, aki pozíciójából adódóan és különleges helyzetében Moszkva vonatkozásában - ha akarta volna - megakadályozhatta volna a belügyesek és az "igazságszolgáltató" apparátus teljesen felesleges és okatlan vérengzését. Ahogy ezt 1968 után Husák is megtette Csehszlovákiában. Kádár számára azonban csak az ideológia volt a fontos. És a hatalom gyakorlása. Nem hiszem, hogy olvasta volna Haynau császári-királyi tábornok 1849 augusztusában Radetzky marsallhoz írt levelét, amelyben az akkori szabadságharc idegen származású hóhéra azt írta itáliai atyai barátjának, az agg marsallnak: "Úgy rendet teremtek én itt Magyarországon, hogy a rebellis magyarok 100 évig nem mernek a császári Ház ellen kezét emelni!" Kádár is valami ilyesmit csinált 1957 után Magyarországon - csak akkor az "Udvar" nem Bécsben, hanem Moszkvában székelt.

Ezért is örülök utólag, hogy ama 1988-as márciusi napfényes budapesti délutánon, ott az MSZMP Külügyi Szállója éttermében, elhessegettem magamtól a lehetőséget, hogy találkozom Kádár Jánossal. Kádárral, aki az étterem Andrassy útra nyúló különszobájában egymagában fogyasztotta el ebédjét, s ahová B. J. invitált volna be. Mert ha vendéglátóm bemutatott volna a párt főtitkárának - mint "külföldről hazalátogatott neves történészt" - kézfogása elől nem húzódhattam volna el. És Nagy Imre, Angyal István, Földes Gábor, Maléter Pál, Mecseri János vagy Szilágyi József "gyilkosával" kezelt szorítani? - Nem, ezt azért a történelmi céh javát szolgáló találkozás jegyében sem vállaltam! Ötvenhatos "veteráni" múltam lázadt fel ellene!

*(Részlet a szerző A Magyar Golgota c. kötetéből
(Szászorszép Kiadó Bp.) 213-221. o.)*

Gosztonyi Péter 1931-ben született Budapesten. Közgazdaságtani oklevelét 1953-ban Budapesten, bölcsészdoktori címét 1962-ben Zürichben szerezte. 1956-ban a budapesti Kilián laktanyában szolgált. Részt vett a forradalomban, majd nyugatra menekült és Svájcban telepedett le. 1963 ősze óta a berni székhelyű Svájci Kelet-európai könyvtár vezetője.

Munkáiban főleg a huszadik század politikai formációival, háborúival, forradalmaival s mindenekelőtt az ún. népi demokratikus országok történetével foglalkozik. 1964. óta mintegy húsz könyvet publikált külföldön németül, franciául és magyarul.

Művei 1989 óta rendre megjelennek Magyarországon is: Légiveszély, Budapest! (1989); Háború van, háború! (1989); Vihar Kelet-Európa felett (1990); Föltámadott a tenger... 1956 (1990); A kormányzó, Horthy Miklós (1990); A magyar honvédség a második világháborúban (1993); A magyar Golgota (1993).

A szovjet hadsereg története 1917-1980. c. könyve 1993. decemberében jelenik meg az Európa Kiadó gondozásában.

Gosztonyi Pétert a Magyar Köztársaság elnöke 1991. október 23-án a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjével tüntette ki, egyidejűleg a honvédelmi miniszter tartalékos alezredessé léptette elő.

A Szerkesztőség köszönetet mond a szerzőnek, hogy tanulmányának közlését tiszteletdíj nélkül átengedte a Turai Hírlapnak.

1957 - Bízva bízzál

Néhány perc és végsőt üt az óra,
A cellámból megyek kifelé,
Isten veled cellám utoljára,
Rabságomnak végét járom én.

Az angyalok várnak fenn a mennybe,
Kedves rózsám álmoldj sokat még,
A gyermekek jók legyenek hozzád,
Könnyes szemmel gondolok feléd.

A kezedet nem szorítom többet,
Reszketésre nincs már sok időm,
A kínzást már nem végzik én rajtam,
Úgy érzem már elhagy az erőm.

A bitófa közeleg már hozzám,
Szívem dobban, szerettelek én,
Kedves rózsám emlék legyen hozzád,
Érzem-érezem, hogy könnyed hullik rám.

(Vaskó Péter)

TURAI PILLANATKÉPEK 1956. OKTÓBERÉRŐL-NOVEMBERÉRŐL

(Beszélgetés Maczkó Andrással)

- Hogyan sodródott bele az 1956-os események-be? MI történt Turán 1956. október 23-a és november 4-e között?

- Résztvettem az október 23-i budapesti felvonuláson; békés tüntetés volt. Másnap jött haza Meleg Sándor (egyetemista) a Műszaki Egyetemről és ismertette a 12 pontot és a pesti eseményeket. Megalakult a Nemzeti Bizottság, majd a nemzetőrség.

Október 25-én kapcsolódott be Dr. Király János, akit megválasztottak a Nemzeti Bizottság elnökévé. A nemzetőrség parancsnoka Győri László volt. Hívtak engem is a nemzetőrségbe, hogy segítsem őket, így beléptem.

A nemzetőrség létszáma kb. 30 fő volt, de voltak akik (Dusa József, Szilágyi József) a magtárt önként, fegyver nélkül őrizték, mert gabona volt benne.

(A nemzetőrség tagjainak nagy része disszidált, pl. Csernyikek, Sára Bandi testvére Sára Pista, Bereczki, Seres László).

A puskákat a rendőrségtől sajtóítottuk el, később Aszódról is kaptunk a honvédségtől. Szabályos őrségbe jártunk éjjelente. Napközben élelmet gyűjtöttünk a kórházaknak. Hordtunk fel élelmet a baleseti kórházba, a zsidó kórházba.

Amikor október 26-án hazaértünk, Boda Istvánék éppen verték le a csillagokat és dobálták ki a Tanácsházáról a Sztálin szobrokat. Boda István bagi származású volt, teherautóval, géppisztollyal jöttek és lementek egészen Szentmártonkátáig.

Akkor kezdődött el a "zűr", amikor elkezdtek mondani, hogy "kinyírjuk a kommunistákat". Kommunisták akarták kidobni a párttitkárt. (Ma is él még ez a személy, úgy hívják, hogy Dobi.) Én azt mondtam, hogy ez nem szabályos, ítékezni kell először. Megkérdeztem a párttitkárt, hogy kicsoda ő? Milyen bűne volt? Ő azt válaszolta, nem tudja. Ki akarták dobni az emeleti ablakból. Akkor már a nép is föllázadt, hogy mit keresnek még itt ezek. A sofőr, Dobák László levitte Kabára a párttitkárt, hogy ne bántsa a nép.

Ezen a napon mindenkit kizavartak a tanácsházáról, akik kommunisták voltak, a tanácselnököt, a tanácstagokat. A Nemzeti Bizottság vette át az irányítást.

Én elkértem Dr. Herceg János plebánostól az összes lobogót a templomból, a vasúti zászlót, az egyesületi zászlókat a felvonulásra.

Még olyan egységes felvonulás nem volt Tura községben, mint akkor. Végigmentünk a községen, minden utcában, Pázmándi István és Lukács Pista felváltva mondott Petőfi verseket és felolvasták a 12 pontot. Sok helyen csapra ütötték a hordókat, de nem lehet mondani, hogy itt ember ott "hőzöngött" volna.

A rendet fenntartotta Dr. Király és a Nemzeti Bizottság tagjai. Az a nap is rendben zárult le. Este Póck Aladár a tanácssteremben kivette a pártkönyvét és elégette, azt mondta hogy ő igazi magyar ember. Őt akkor választották be a bizottságba. Várkonyi is ugyanezt tette.

Mindenszentekkor szintén egységes volt a nép, az emberek délután lobogókkal mentek ki a temetőbe. Olyan sokan voltak akkor kint a temetőben, hogy nem lehet elmondani.

- Történtek-e erőszakos cselekmények, illetve voltak-e kísérletek erőszakos cselekmények elkövetésére október 26-a és november 4-e között?

- Nem történtek. Voltak próbálkozások, de nem tudták megtenni, mert Dr. Király János, Meleg Sándor eleve meggátolták. Azt mondták, hogy itt erre nem kerülhet sor, mert ehhez bírói ítélet kell.

- Mi várt a turai események résztvevőire november 4-e után?

- Többek között összeszedték Dr. Királyékát. A mi hunkra is odaálltak kocsival, ott volt Benkó meg a többi párttag. A párttitkár azonban azt mondta, hogy ezt nem, mert ez segített sokmindenben. Éppen csak azt nem mondta, hogy a kidobásában is.

Elvitték Dr. Király Jánost, Sára Istvánt, talán még Meleg Sándort is, de ő kiment Nyugat-Németországba.

- Magát nem vitték el?

- Nem, mert a Dobi párttitkárt megmentettem az emeletről való kidobástól.

- Meddig tartott a büntetése Dr. Király Jánosnak?

- Tudtom szerint egy - másfél évig.

Befejezésül szeretném elmondani, hogy volt egy "Johan" nevű orosz tolmács, aki kijött egy teherautónyi orosz katonával, lehetek vagy harmincan; azok aztán szétverték mindent: vége volt a forradalomnak.

- Köszönöm a beszélgetést.

Kálna T.

Az 1956-os turai Nemzeti Bizottság

Elnöke: Dr. Király János

Tagjai: Meleg Sándor
Pázmándi István
Lukács István
Kuti József
Kis Sándor
Várkonyi József
Póck Aladár
Maczkó András
Győri László
Galambos Endre
Balázs László
Sára István
Farkas József
Seres József
Tóth László
Dóra Géza
Koronka Géza

IDŐS KORÚAK VILÁGNAPJA TURÁN

1993. október 1.

A község legidősebb tagjait lakásukon köszöntöttük az önkormányzat nevében, a velünk együtt megemlékező cserkészek, Tóth Gergely és Szaszko Gábor virágcsoportot nyújtott át az ünnepeltnek.

Különösen tisztelettel, szeretettel köszöntöttük otthonukban a

95 éves

Szilágyi Jánosnét (sz.: Tóth Julianna, 1898. január 26.) T. Tabán út 31.

94 éves

Maczkó Istvánnét (sz.: Tűsor Ágnes, 1899. november 8.) T. Kossuth L. u. 32.

91 éves

Csányi Mihályt (1902. május 16.) és természetesen kedves feleségét, a 86 éves **Csányi Mihálynét** (sz.: Maczkó Erzsébet, 1907. március 11.)

91 éves

Chikán Ernőt (1902. október 27.) T. Szent István út 62. (Szoc. Otthon)

Községi ünnepelés délután négy órakor kezdődött a Galgagyöngye étteremben a szépszámmal megjelent időseknek. Király Boglárka szavalata után Tóth István köszöntötte meleg szavakkal az ünnepeltet, felidézte nagyszülei gondoskodó szeretetét.

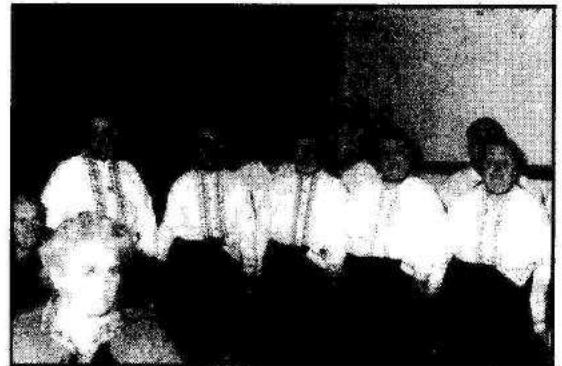
Ezt követően Takács Pál mondott verset, majd "megragadta az alkalmat" és a Pro Pátria Szövetség nevében köszöntötte a megjelent három legidősebb turai polgárt.

A nyugdíjas klub tagjai énekének most is nagy sikere volt. A cserkészek Barcsi Zsolt külön erre az alkalomra írt dalát adták elő gitárkísérettel. Az ének végén felhangzó ütemes taps bizonyította, ünnepeltjeink megbecsülték a fiatalok erőfeszítését. Majd az előzetes egyeztetés alapján virágcsoportokkal kedveskedtek a legidősebbeknek.

Vendéglátás (szendvics, üdítő) is volt az egybegyűlték tiszteletére.

A műsor végén a nyugdíjas klub tagjai oldott hangulatban együtt énekeltek a jelenlevőkkel.

Kis András

(Foto: Seres Csilla)

Békés, nyugodt öregséget kívánunk a falu minden lakója nevében az időseknek! *Tisztelettel: a Szerkesztőség*

Az előző számunkban közzétettük **Lukács András** plebános atya írását a tíz évvel ezelőtt elhunyt Dr. Kovács Gábor atyáról.

Helyhiány miatt kimaradt a turai plebánosok névsora.

Ezt most pótoljuk.

Egyházközségünk történelméből ismerjük meg a turai plébánosokat.

1330. körüli adójegyzékből tudjuk, hogy	1832-1854 Jankovich Mihály
JAKAB nevű papja volt falunknak.	1855-1864 Majzner Sámuel
1707-1718 Kalmár Jakab	1865 Szabó Márk adm.
1718-1726 Gergelyffy Sándor	1865-1871 Makáry István
1726-1732 Szentmiklósi Gábor Ferenc	1871-1876 Bruckner Endre
1732-1739 Szabó István	1876-1886 Povedák István
1739-1748 Antalics Márton	1886 Mócza Imre adm.
1748-1754 Lakics Ferenc	1887-1903 Niedermann József
1754-1760 Gida Mihály	1903-1905 Garamy Péter
1760-1781 Horthy Sándor	1905-1928 Dr. Gallovich Győző
1781-1800 Farkasdy János	1928-1958 Dr. Hercegh János
1801-1814 Rajcher Endre	1958-1983 Dr. Kovács Gábor
1814-1832 Novotha József	1983- Lukács András

"EGY SZÍV, EGY LÉLEK..."

volt a mottója az idei őszi nagymarosi katolikus ifjúsági találkozónak, melyre most is, mint minden évben több ezer fiatal zarándokolt el az ország minden részéből, hogy egymás hitéből lelkesedéséből építkezve erősítsék együvértartozásukat, illetve helyüket az Egyházban. Ifi-hittanosaink is szépszámmal - különbusszal - vettek részt ezen a nemzetközi találkozón. Az országhatáron kívül élő magyarok évről-évre nagyobb számban vesznek részt ezeken a találkozókön.

Külön jelentőséget adott e nemes összejövételnek, hogy Angelo Accerbi pápai nuncius pontifikálta az ünnepi szentmisét ötven áldozópappal együtt. Homiliát Balázs Béla, újonnan kinevezett kaposvári püspök mondta. Beszédében az egyházhöz való töretlen hűségre hívta fel a résztvevő fiatalok figyelmét. Az egykori neves ifjúsági lelkipásztor szavai most is "telitalát" volt a résztvevő fiataloknál.

Az egésznapos programot oldott hangulatú vallásos dalokból összeállított koncert zárta. Ezután rendezett sorokban hagyták el fiataljaink a találkozó helyszínét, élénk beszélgetésekben értékelve az egésznap látottakat, hallottakat.

A következő hasonló ifjúsági találkozó Nagymaroson 1994. májusában lesz, reméljük a mostanihoz hasonlóan sikeres.

Sz.Z.

ELSŐ OSZTÁLYOSAINK

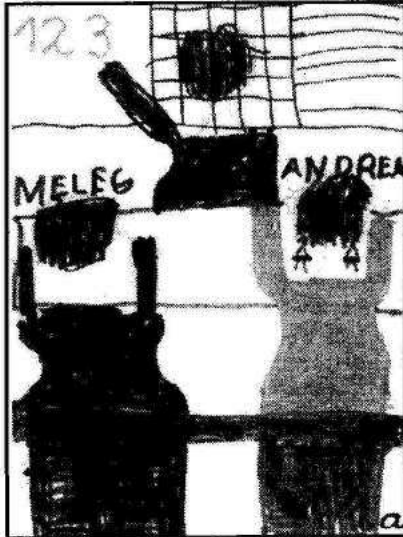
az idén is kedvesek, szépek, beszédesek, zárkóztak, iskolaérettek, lemaradók, bátrak, szorongók, elevenek, mozgékonyak, lassúak, kíváncsiak, figyelmetlenek, érdeklődők, nyitottak, fáradókonyak, szeretetre méltóak, mind mindig.

De jó lenne, ha sikeresen fejeznék be az évet mindnyájan!

1. a. osztály

Tanító: Kiss Jánosné

1. Benke Ádám	24. Szilágyi Ivett
2. Benkó Viktor	25. Szovics Katalin
3. Buzás Ilona	26. Tóth Miklós
4. Buzás Roland	27. Vidák Anita
5. Danyi Renáta	
6. Dolányi Attila	
7. Gábor Ágnes	
8. Gólya László	
9. Hordós János	
10. Hubert Zoltán	
11. Kis László	
12. Kókai Anna	
13. Kulman Ildikó	
14. Kuti Viktor	
15. Lukács Dániel	
16. Maczkó Ádám	
17. Meleg Andrea	
18. Nemes András	
19. Oláh Mónika	
20. Sümegi Balázs	
21. Szabó Orsolya	
22. Szénási Renáta	
23. Szénási Roland	

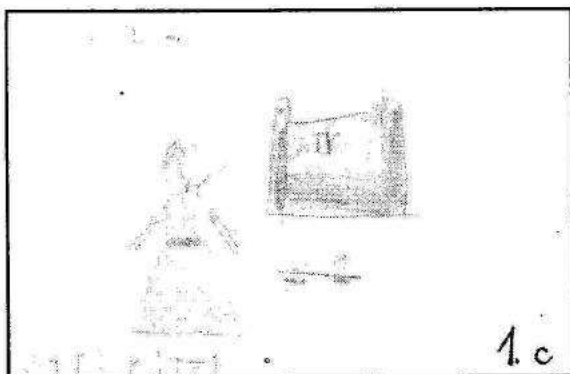

Meleg Andrea rajza 1.a.

1. c. osztály

Tanító: Tusor Erzsébet

1. Baranyi Katalin	14. Lukács István
2. Benke Attila	15. Sági Kitti
3. Bojtár Bernadett	16. Sima Nikolett
4. Csányi Erika	17. Seres Tamás
5. Farkas Edina	18. Surányi Lilla
6. Farkas Edina	19. Szalai Zita
7. Györfi Dávid	20. Szekeres Réka
8. Hangodi Tamás	21. Szénási Erika
9. Kállai Melinda	22. Szota Krisztián
10. Kállai Tamás	23. Tóth Antal Dávid
11. Kátai Attila	24. Tóth Gál Krisztina
12. Kóta Anna	25. Tóth Gergely
13. Kuthi Orsolya	26. Zsámboki Ádám

Sági Kitti rajza 1.c.

1. b. osztály

Tanító: Kókai Sándorné

1. Bánszki Dorina	14. Pataki Dóra
2. Benke Alexa	15. Raffael Timea
3. Drávai Kitti	16. Rácz Pál
4. Gáspár Szabina	17. Rausz Tamás
5. Kátai Anett	18. Seszták Sándor
6. Keresztesi Károly Balázs	19. Szénási Ildikó
7. Kovács Mihály	20. Szénási Ilona
8. Köles Péter	21. Szilágyi Ildikó
9. Költő Aladár	22. Tóth Ákos
10. Kuti Zsófia	23. Veres Gergely
11. Lingurán Miklós	24. Vidák Bertalan
12. Lingurán Renáta	25. Zubor András
13. Maldrik Mária	

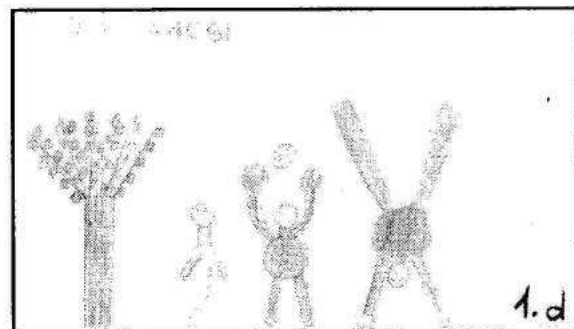

K. B. rajza 1.b.

1. d. osztály

Tanító: Seres Péterné

1. Balázs Renáta	14. Köles Dávid
2. Baranyi Rudolf	15. Lukács Gábor
3. Bíró Krisztina	16. Maczkó Tibor
4. Bíró Richárd	17. Medveczki Norbert
5. Buzás Bernadett	19. Nyerlucz György
6. Czira István	20. Pásztor Enikő
7. Diós Annamária	21. Radics Laura
8. Farkas Jenő	22. Ruha Péter
9. Gurbai Miklós	23. Szakos Réka
10. Horváth Anna	24. Szénási Mária
11. Karácsondi Attila	25. Tarcsi Olga
12. Király Anita	26. Tóth Zoltán
13. Koza Judit	27. Vajú Viktor

Diós Anca rajza 1.d.

Első osztályos még: Kollár József
Szilágyi Szabolcs
Kanalas Klaudia
Lingurán György

Osztályfőnök: Takács Pálné

Összeállította: Erdélyi Ágnes

Dokumentumok a kastélyról III.

Az elmúlt években, de még ma is igen gyakran hangzanak el kérdések a turai Schossberger kastély tulajdoni helyzetével kapcsolatban.

A kastély jelenleg a SURA Vállalkozási és Befektető Kft. tulajdonában van. A SURA Kft. pedig a UNITED INVESTMENTS (1990.) Ltd., Bahamas kizárólagos tulajdona.

Az előző számban megjelent szerződések:

- Az 1980. november 17-i "Megállapodás", amely a kastélyt és a közvetlen környékét, 6 hektár 4024 m² területet (a jelenleg is bekerített rész) a Pallas Lap- és Hírlapkiadó Vállalat kezelésébe adta 1980. december 15-től. (Az augusztusi számban nyomdahiba miatt 1990. szerepelt!)
- Az 1988. november 21-i "Szerződést kiegészítő nyilatkozat", amely már a kastélykert többi részét is átadta a Pallas kezelésébe (iskola, gyakorlati kert, gyermek orvosi ép. és óvoda kivételével).
- Az 1990. június 4-i "kezelői jog visszarendezését bejelentő javaslat", amely (tudtunkkal) válasz nélkül maradt.
- Az 1990. augusztus 16-i előszerződés a kastély eladásáról a Pallas Lap- és Könyvkiadó (mint eladó) és Sukumar úr vezette United Investment Ltd. (mint vevő) között. A záradékolás két hónappal később, 1990. októberében történt.
- Az Állami Vagyonügynökséggel történt levélváltás.
- Az Országos Műemléki Felügyelőség állásfoglalása.
- Az 1990. november 4-i "Szerződést" a község és a Pallas között a kastély hasznosításáról.
- Az 1991. április 5-i végleges "Adás-vételi szerződés" a kastély eladásáról, mely a Pallas Lap- és Könyvkiadó Vállalat (eladó) és a Sukumar úr vezette SURA Vállalkozási és Befektető Kft. (vevő) között került megkötésre.

Ebben a számban közöljük:

- Levélváltások a tartozás kiegyenlítése ügyében a Pallas Lapkiadó Vállalattal. (Megj.: 15 mFt-ot kifizetett, de 10 mFt-al adós maradt.)
- Tóth István polgármester levele a Műemlékvédelmi Hivatalnak, amelyre még nem érkezett válasz.
- Egy 1990. január 22-i szakértői véleményt a kezelői jog visszaszerzésének esélyéről.

a Szerk.

Nagyközségi Polgármesteri Hivatal

Tóth István polgármester úr részére

Tura Petőfi t. 1. 2194

Tisztelt Polgármester Úr!

1992. április 21-én kelt levefűkre válaszolva értesítjük, hogy az Önök megillető és a még fennálló 10 millió Ft. tartozásunkat nem áll módunkban kiegyenlíteni vállalatunk rossz pénzügyi helyzete miatt.

Jogos igényüket számon tartva a 10 millió Ft. kiegyenlítéséig szíves türelmüket kérjük.

Budapest, 1992. április 23.

Weil Ferenc
főkönyvelő

Pallas Lap- és Könyvkiadó Vállalat Vezérigazgatójának

Hortl József Úrnak!

Budapest Teréz krt. 9-11.

A Fővárosi Bíróság Gpk. 241594/1992. számú 10.000.000.- Ft alapösszeg plusz kamat megfizetéséről szóló fizetési meghagyása 1992. november 18-án jogerőre emelkedett.

1992. november 25-én beszédési megbízást nyújtottunk be az Önök számlavezető bankjához a 10.000.000.- Ft alapösszeg és az 1992. január 1-től számított jegybanki kamat kétszerese összegéről, 4.103.990.- Ft összegben, melyről a fenti napon értesítést küldtünk az Önök részére.

Az ott leírtak értelmében, szerződésünk szerint 1992. december 31-ig további 6.125.000.- Ft. összeg illeti meg a turai Önkormányzat Polgármesteri Hivatalát.

Kérjük intézkedését a 10.000.000.- Ft alapösszeg plusz kamat összegének rendezésére 1992. december 11-ig, ellenkező esetben a Fővárosi Bíróságtól fogjuk kérni a végrehajtást.

Ugyancsak kérjük intézkedését 1992. december 31-ig a további 6.125.000.- Ft összeg átutalásáról.

Tura, 1992. december 9.

Tisztelettel:

Tóth István
polgármester

Vadász György
jegyző

Tura Nagyközség Polgármestere

2194. Tura, Petőfi t. 1.

Szám: 319/1993.

Műemlékvédelmi Hivatal

Budapest

Alulírott Tura Nagyközség polgármestere bejelentést teszek az United Investments (1990) Ltd. Bahamas, 13-09-062790 lajstromszám alatt a Pest megyei cégbíróságon nyilvántartott cég ellen szerződésszegés címén.

Nevezett cég a turai kastélyt a Pallas Lap- és Könyvkiadó Vállalattól 1991. április 5-én megvette. A mellékelt szerződés 6. pontjában foglalt felújításra az elmúlt másfél év alatt semmiféle lépést nem tett. Az állagmegóvást nem tartotta kötelességének, az épület ezért lassan romhalmazzá válik.

(Több négyzetméteren hiányzik a tető!)

Az elhagyott kastély - községünk hajdani-büszkesége - a falu szégyenfoltja lett.

Mivel községünkben 95 C^o-os hőforrás is található, pályázunk az Expo rendezvénysorozatában való közreműködésre.

A kastély jelenlegi gazdája gondatlansága miatt az egész községre vonatkozóan kedvezőtlen benyomást kelt a befektetni szándékozóknak.

Mindezen túlmenően a kommunális fejlesztéseket is nagymértékben hátráltatja, mivel nem tudjuk a megfelelő kapacitásokat méretezni. (Most fejeztük be a gázprogramot, indul a telefon és szennyvízprogram.)

A leírtak alapján - mivel nemcsak a községnek, hanem az egész népgazdaságnak kárt okoz - szíveskedjenek eljárását kezdeményezni nevezett cég ellen, és kérem az ügyben tett intézkedéseikről szíves értesítésüket.

Ezen levelünkkel megkerestük az Állami Vagyonügynökséget is. (Bp. V., Rosevelt tér 1051.)

Tura, 1993. január 3.

Tisztelettel:

Tóth István
polgármester

Szerk. megjegyzés:

1993. május 13-án a bírósági végrehajtó a Budapest VII. Erzsébet krt. 9. Tul.l.: 861. helyr.sz.: 33669 ingatlanra a Vh jogot, 33092/1993/4 számon bejegyeztette. (Értesülésünk szerint)

ÓBUDA-ÉP KFT

Izemann Péter

ügyvezető-igazgató Úr részére

Tisztelt Igazgató Úr!

Szíves felkérése alapján átvizsgáltam a Turai Nagyközségi Tanács VB. és a Lapkiadó Vállalat között 1980. november 17-én, 1988. január 1-én és 1988. november 21-én létrejött megállapodásokat, illetőleg megállapodás kiegészítő nyilatkozatot.

1990. január 18-án személyes megbeszélésünk az alábbi kérdésekre kért választ:

- 1., Az 1980. november 17-én kelt szerződés értelmezhető-e akként, hogy a kastélyra vonatkozó kezelői jogot csak 10 évre szerezte meg az átvevő, s ha igen, akkor milyen jogi helyzet áll elő a 10 év lejártát követően?

2., Van-e lehetősége a Tura Nagyközségi Tanács VB-nek arra, hogy a kastély, illetőleg a kastély körüli területre vonatkozó kezelői jogot visszaszerezze, különös tekintettel arra, hogy az eltelt időszakban az átvevő nem tett eleget a szerződésben vállalt kötelezettségének?

A rendelkezéseimre bocsátott iratok alapján véleményemet az alábbiakban összegzem:

Ad. 1. A szerződő felek között 1980. november 17-én létrejött megállapodás 1. pontja azt tartalmazza, hogy az átadó 1980. december hó 15. napjától térítésmentesen kezelésbe adja, az átvevő pedig megtekintett állapotban kezelésbe veszi a megállapodás tárgyát képező kastélyt, amelynek tulajdonosa a Magyar Állam. A szerződés ezen rendelkezése, illetőleg további rendelkezése sem tartalmaznak közvetlen utalást arra vonatkozóan, hogy a kezelői jog átadása ideiglenesen avagy véglegesen történt-e. Ugyanez a helyzet a kezelői jog bejegyzését tartalmazó földhivatali végzéssel is, amely bejegyzi kezelőként a Lapkiadó Vállalatot, azonban nem jegyez be semmi olyan korlátozást, hogy a kezelői jog csak ideiglenesen, nevezetesen 10 évre illetné őt meg.

A szerződés 4. pontja tartalmaz az átvevő számára olyan kötelezettséget, amely szerint az átvett építmény rendeltetésszerű használatát biztosítani köteles, valamint a kastély végleges helyreállítására is ő köteles, amelynek határideje a szerződés hatályossá válásától számított 10 év. A szerződés hatályosulására vonatkozóan a 10. pont tartalmaz rendelkezéseket, amely két hatóság jóváhagyását igényli, illetőleg azt mondja, hogy 1980. december hó 15. napjától lesz a szerződés hatályos. Az iratok között nincs nyom arra vonatkozóan, hogy a Pest megyei Tanács VB Gödöllői Járási Hivatala mikor hagyta jóvá a szerződést, így azt kell feltételeznünk, hogy az 1980. december hó 15. napján lépett hatályba.

Az ismertett szerződési pontok összevetésével, valamint annak a ténynek a figyelembevételével, hogy a kezelői jog átadásának ideiglenes jellegére vonatkozóan semminemű utalás nincsen, egyértelműen az állapítható meg, hogy a kezelői jog átadása végleges volt a felek között. A szerződés 4. pontjában említett és az átvevőt terhelő, kötelezettség nem azt jelentette, hogy a kezelői jog átruházás is csak ugyanezre a 10 évre vonatkozik, hanem csupán azt, hogy az átvevő 10 éven belüli kötelezettséget vállalt arra vonatkozóan, hogy a helyreállítási munkálatokat elvégzi.

Az 1988. január 1-én kelt és 1988. november 21-én kiegészített megállapodás, amely a kastélyhoz tartozó terület rész átadására vonatkozik, nem is említ semmiféle kötelezettséget az átvevő részére. Így erre vonatkozóan különösen nem igaz, hogy bármikor is lejárna.

Ad. 2. Bár mint a korábbiakban is említettem a kezelői jog átadását a szerződő felek mindkét szerződésben véglegesnek tekintették, azonban nem vitásan a szerződéses kötelezettségét az átvevő nem teljesítette, amennyiben valóban semmit nem tett annak érdekében, hogy a kastély a rendeltetésszerű használatra alkalmassá váljon és teljesen helyreállítsák. Ez a kötelezettsége azonban csak 1990. december 15-én jár le, hiszen a szerződő felek annak idején 10 éves határidőben állapodtak meg. Ha eddig a lejáratig sem teljesíti az átvevő kötelezettségét, abban az esetben nem vitásan szerződést szegett. A szerződésszegésnek a Ptk. alapján következménye lehet az, hogy a jogosult követelje a szerződés teljesítését, illetőleg bizonyos feltételek mellett a szerződéstől el is állhat. A helyzetet nehezíti az a körülmény, hogy az adott szerződésnél az átvevő által vállalt szolgáltatás igazából nem a tanácsot illette volna meg, hanem azt az átvett ingatlanra kellett volna fordítania, amely az ő kezelésében volt, tehát őt gazdagította volna.

Nem vitásan azonban bizonyos áttéteken keresztül a Nagyközségi Tanács is hasznélvezője lett volna annak, ha az épület rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotba kerül. Ebből következően álláspontom szerint nem lenne esélytelen az a Nagyközségi Tanács számára, ha az átvevő ellen pert indítana a kezelői jog visszakövetelésére, tekintettel arra, hogy az átvevő az 1980. november 17-én kötött szerződést megszegte. Bár 1988. január 1-én kötött és később kiegészített szerződés még közvetett módon sem tartalmaz semmiféle feltételt, azonban ha az első szerződés megtámadása sikeres abban az esetben, a második szerződést is sikerrel lehetne megtámadni, mivel a kezelői jogot a tanács abban a feltevésben ajándékozta el a Lapkiadó Vállalatnak, hogy a területhez tartozó kastély is a Lapkiadó Vállalat kezelésében marad. Ez a feltevés pedig megdőlt akkor, ha a kezelői jog visszaszáll a Tanácsra.

Tekintettel arra, hogy a felek között létrejött szerződés alapján az átvevő 1990. december 15-ig köteles biztosítani a teljes helyreállítást,

s ezen kötelezettségének elméletileg a hátralévő 12 hónapban még eleget tehet, felmerülhet az is, hogy a Tanács részéről a szerződésszegés miatti igény még idő előtti, hiszen még nem telt le az az idő, ami az átvevő rendelkezésére áll. Ennek ellenére az a javaslatom, hogy amennyiben a Tanács elhatározza azt, hogy a Lapkiadó Vállalatot szerződésszegés miatt perelni fogja, azt sürgősen tegye meg vállalva még az esetleges időelőltiség következményeit is, tekintettel arra, hogy nem kizárható a Lapkiadó Vállalat részéről egy olyan magatartás, hogy a kezelői joga alapján az ingatlan harmadik személy részére értékesíti, akivel szemben a tanács nem tudna érvényesen hivatkozni a megállapodás megszegésére, s így nem tudná megakadályozni azt, hogy a harmadik személy tulajdonjog bejegyzésre kerüljön. Abban az esetben azonban ha a pert megindítja a Tanács, ezt a pert az Ingatlannylévántartásban is feljegyzik és bár ez az esetleges értékesítést önmagában nem zárja ki, azonban a vevőt nagyobb óvatosságra készíteti, hiszen neki ettől a pillanattól kezdve számolnia kell azzal, hogy a tulajdonjoga nem kerül bejegyzésre, hanem a kezelői jog visszaszáll a tanács részére.

Annak eldöntésénél, hogy a probléma megoldásához a Tanács a békés megegyezést, vagy pedig a szerződéstől való elállást válassza, feltétlenül figyelembe kell venni azt a körülményt is, hogy egy esetleges per ha sikerre is vezetne akkor is kb. 3-4 év múlva jut abba a stádiumba, hogy a kezelői jogot a Tanács visszakaphatja figyelemmel a várható elhúzódsásra.

Tisztelt Igazgató Úr, kérem, hogy jelen szakvéleményem tartalmáról sziveskedjék tájékoztatni a Tura Nagyközségi Tanács elnökét, s amennyiben bármi további kérdés merülne fel, szívesen segítek annak megoldásában.

Budapest, 1990. január 22.

Üdvözlettel:

Dr. Réti András
ügyvéd

VISSZAPILLANTÓ, AVAGY ANGLIÁBÓL JÖTTÜNK...

Idén a nyár első hónapja több okból is fontos szerepet játszott falunk életében. Az idei június ugyanis nemcsak a már jól megszokott tanév végét, ballagást, juniálist hozta magával, hanem külön vendégeket is a távoli Angliából. Június 21-én repülővel érkezett hazánkba az a négy angol szerzetes - Regina, Bridget, Tom és Derek -, akik Birminghamban egy olyan karizmatikus közösség tagjai, amely mindenkit szeretettel fogad, vallását függetlenül.

Érkezésüket követően megtekintették falunk nevezetességeit: a római katolikus templomot és a kastélyt, amely különösen nagy hatást gyakorolt vendégeink egyikére. Ugyanis Bridget az utolsó leszármazottja a Schossberger-családnak. Bár gyermekéveit itt töltötte, csak nagyon nagyon halvány emlékei voltak ősei birtokáról.

Itt tartózkodásuk idején látogatást tettek a máriabesnyői kegytemplomban, majd egy kirándulás alkalmával ismerkedtek meg a Hévízi-tóval, melynek festői környezete lenyűgözte látogatóinkat.

Június 24-én egy hangulatos estét töltöttek a turai ifjúsági hittanosok körében, ahol az érdeklődők tolmács segítségével sok mindent megtudhattak a szerzetesközösség életéről.

Június 27-én a falubeliekkel együtt ünnepeltek, szórakoztak a III. Juniálison.

Június 29-én fájó szívvel vettek búcsút a falutól, hiszen Tura nemcsak káposztájáról híres, hanem vendégszeretetéről is.

Lajtos Lilla
ifi-hittanos

KUKORICATÖRÉS ÉS FOSZTÁS RÉGEN

Gyermekkorunkban minden évben nagyon vártuk a kukoricatörést, de mégjobban a kukoricafosztást, mert az igen nagy eseménynek számított. Kukoricatöréskor összefogtak a szomszédok kalákat alkottak. Reggel kimentek a kukoricaföldre, ki zsákba, ki vászon hamvasba törte a kukoricát. A fásasztó munka ellenére egész nap daloltak, vicceltek az emberek, mintha nem is végeznének nehéz munkát. Este pedig úgy mentek a fosztásra, mintha teljesen pihentek lettek volna. A fiatalabbak akár a tulsó faluszélre is elmentek.

A házigazda válogatta a jövőre vetni való kukoricát, az idősebb asszonyok pedig a "dómányt", amit télen elkészítettek a szőlőkötözéshez, meg amiből "cekkert" fontak. Egész este szólt a nóta. Volt aki mesét mondott, mi gyerekek pedig játszottunk. Közben figyeltük a legényeket, lányokat. Ha észrevettük, hogy a legény titokban megcsókolta a lányt, akkor kórusban kiabáltuk, hogy szerelmesek. Persze ilyenkor a leány, vagy a legény hozzánk dobott egy cső kukoricát és betemetett bennünket a "dómányba". Így folyt egész este a fosztás jókedvvel, de az áldomás se maradt el. Mindenhol sütöttek túrós és lekváros buktát, a férfiak itták a jó bort és a murcit.

Fosztás közben, ha valamelyik legény, vagy leány piros kukoricát talált, arra azt mondták: egy éven belül megnősül, illetve férjhez megy. Így telt vidáman az este, de amikor készen lettek, akkor sem sietett senki haza. Addig maradtak, amíg a fiatalok föl nem hordták a padlásra a kukoricát. Akkor elköszöttek. Ment mindenki haza, hogy aludjon néhány órát, mert másnap minden kezdődött előről. Olyan vígan dolgoztak a következő napon is, mintha az egész éjszakát átaludták volna.

A turai Nyugdíjas Klub néhány tagja az idei őszön felidézte a régi kukoricatörés és fosztás eseményeit, amely a fotókon is látható.

Szereplők (és a cikk trói):

*Köles házaspár, Haraszi házaspár,
Lukács Józsefné, Lukácsa Katalin*

Fotó: Takács Pál

A szerkesztőség köszöni az írást a szerzőknek és elismerését fejezi ki a régi hagyományok ápolásáért.

a Szerk.

NYUGDÍJAS KIRÁNDULÁS

Nyugdíjas klubunk augusztus 29-én összehívta tagságát, hogy kirándulást szervezzen Egerbe.

Gyorsan összejött a létszám, sokan érezték magukat elég erősnek ahhoz, hogy részt vegyenek a kiránduláson. Szeptember 19-én egy hűvös őszi reggelen indultunk busszal, s aki már nem fért fel, vonattal.

Kissé fázós volt a hangulat a kora reggeli órákban, ám ahogy sütni kezdett a nap ránk, nekünk is derűsebb lett a kedvünk. Az utazás idejét józú beszélgetéssel töltöttük. Egerbe érve a Bazilikába mentünk, ahol részt vettünk a 1/2 9-kor kezdődő szentmisén. 10 órakor várt minket idegenvezetőnk, aki Eger csodálatos nevezetességeit ismertette velünk, nem is akármilyen módon! Mindnyájunkat lenyűgözött lelkes és örömteli előadása.

Végigjártuk a történelmi várost. Megnéztük az egyetemi könyvtárat, ahol a díszterem mennyezet freskóját csodáltuk meg leginkább, a különleges, faragott berendezések, ősnymtatványok, középkori kódexek mellett.

A Dobó téren Dobó István szobrát és a Végvári harcosok emlékművét néztük meg, híres magyar szobrászaink (Króbl Alajos és Kisfaludy Strobl Zsigmond) alkotásait. Kissé fáradtan ültünk le a finom ebédhez, de ebéd után újult erővel folytattuk a történelmi város felfedezését, indultunk az egri vár romjaihoz. A Kálváriától - ahol Gárdonyi Géza sírja is található -, elgyönyörködtünk a szép kilátásban, mely a városra és környékére nylik.

Végül az elmaradhatatlan szépasszonyvölgyi szórakozással (kóstolgatva a különleges egri borokat) fejeztük be ezt a szép napot.

Hazafelé a buszon jókedvű nótázgatással töltöttük az időt. Nagy örömeinkre szolgált, hogy újra adhattunk egy jólsikerült emlékeztető napot idős tagjainknak, akik közül sokan csak most - életük őszén - ismerkedhetnek igazán kis hazánk szép tájaival, nevezetességeivel.

Nyugdíjas Klub Vezetősége

MESE AZ ÉLETRŐL

Az Élet nagyon szép, ezt higgyétek el.
Bár mennyit kell küzdeni, dolgozni,
az Életet szeretni kell.
Én is sokat dolgoztam, álmódóztam.
Sok szép mese jutott eszembe az Életről,
de leírni nem futotta az időmből,
így csak álom és vágy maradt.
Most, hogy megöregedtem, már lenne időm,
hogy az Életről a mesét leírjam és befejezzem,
de a kezem a tollat nem bírja vezetni.
Így hát megfogom az unokám kezét és
megkérem: írja le helyettem ezt a küzdelmes,
de nagyon szép Életről szóló mesét.

Ember, bármennyit küzdesz és dolgozol,
az Életet mindig szépek találod.
Lehetsz gyermek, felnőtt vagy már öreg,
az Életet mindig szeresd.
Az Élet nem mese, de nagyon szép.
Mesévé is tehetnének, ha mi emberek
egymást mindig szeretnénk.
Én hiszem, és higgyétek el Ti is,
hogy jön, vagy már itt van az újabb
Nemzedék, aki szintén szépek találja,
és szeretné tovább élni ezt a küzdelmes,
de nagyon szép Mesét.

Lukács Józsefné

HELYREIGAZÍTÁS

Előző számunkban a 14. oldalon közöltük Varjú Mihálynak, a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság elnökének válaszlévelét. Sajnos egyik megjegyzésének első része kimaradt.

Íme a teljes szövegrész helyesen:

"Ha a középmagas gyümölcsfa mellett dönt valaki, akkor ültessen azt a háza elé, joga van hozzá! Megjegyzem, hogy villany- illetve telefonvezetékek alatt csak ilyet célszerű ültetni, mint ahogy azt sok turai teszi igen okosan..."

A 11. oldalon az 1993-94-es tanév rendjében a téli szünet végének időpontja hibásan szerepelt. A helyes dátum: január 2.

A hibákért elnézést kérünk.

A szerk.

Vagyonvédelmi, Villanszerelőipari Szolgáltató és Kereskedelmi Bt.

Ha már muszáj, akkor a legjobbat válasszuk!

NÉHÁNY SZÓ A VAGYONVÉDELEMRŐL

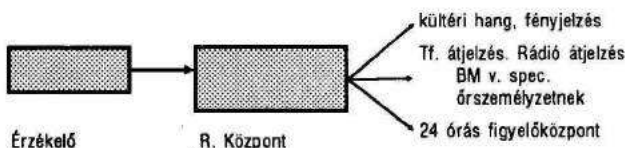
Egyre gyakrabban találkozunk a következő fogalmakkal: riasztó, betörés-jelző, vagyonvédelmi rendszer, stb.

Valójában miről is van szó?

Közös fogalomkörbe tartoznak amit a szakirodalom úgy nevez, hogy biztonságtechnika. Feladata a köz- és magántulajdon különböző szintű védelme.

E feladat ellátásának alapvető feltétele a megfelelő szakértelemmel és jogosultsággal elkészített rendszerterv. Azt követi - az előbb említett feltételekkel - a kivitelezés.

Nézzük, hogyan működnek ezek a rendszerek.

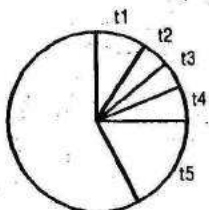
Érzékelő R központ kültéri, hang fényjelzés Tj. átjelzés. Rádió átjelzés. BM v. sp. őrszemélyzetnek 24 ó. figyelőközpontba.

Az érzékelő impulzust ad egy feldolgozó központnak az indítja a riasztójelet, amely jelzést az ábra szerinti berendezéshez a kiértékelő központhoz továbbítunk.

A riasztás csak akkor eredményes, ha a jelzés intézkedésre jogosult szervhez jut el. Ismert jelenség az éjszakában vijjogó szirénák senkinek sem szóló hangja. A segítség helyett egy idő után már dühöt vált ki az emberekből.

Tehát fontos, hogy zárt legyen a rendszer. Ennek a követelménynek tesznek eleget Európa s a világ számos településén már évek óta működő 24 órás figyelő központok.

Nagy biztonsággal, hatékonyan tudnak dolgozni, mivel egy fontos tényezőt - a behatolás és a beavatkozás közt eltelt időt jelentősen tudják csökkenteni. Természetesen más technikai eszközök is hozzájárulnak e munka sikeréhez.

- t1: indul a berendezés
- t2: érzékelés ideje
- t3: feldolgozás
- t4: átjelzés, jelzés
- t5: beavatkozási idő

A Fkp lehet - a közte és a védendő létesítmény közti kapcsolat kialakítása folytán - rádiós vagy telefonvonalas. A R rendszer nagy hatásfokú (90 %). Nem szabotálható, de a szolgáltatás nem olcsó (1000-3000 Ft/hó/lakás).

A telefonvonalon dolgozó rendszerek bizonyos esetekben szabotálhatók, szolgáltatásuk széleskörűek és olcsóbbak (1000-15000 Ft/hó/lakás), a jelenlegi árakon számolva.

A szolgáltatások skálája attól is függ, hogy az illető ügyfél létesítménye (lakóháza) milyen szintű riasztórendszerrel van el-

látva. Ugyanis, egy PC rendszerű központról rendőr, tűzoltó, orvos is hívható - közvetve -, egyetlen gombnyomással.

A telefonhálózaton üzemelő 24 órás figyelő rendszer működésének feltétele megfelelően védett távközlési hálózat, mellyel - tájékoztatás szerint - 1994. évben már a Galga menti községek rendelkezni fognak. Így mód nyílna egy turai központú 24 órás figyelőszolgálat létrehozására, amely a rendőrséggel együttműködve elláthatja az említett községek, valamint Vác-szentlászló, Valkó, Zsámbok védelmét. Egy további körzet központjaként Aszód javasolható, és így fűzhető tovább az országos hálózat.

Jelentősen könnyítve, eredményesebbé téve a rendőri munkát, fokozva a lakosság vagyontárgyainak biztonságát, valamint az oly sokat bírált közbiztonságot.

Az érdeklődőknek referenciákkal állunk rendelkezésre.

Ezzel az igen szűkszavú - technikai részletek nélküli - tájékoztatóval szeretném az érdekeltekhez, lakossághoz közelebb vinni, kézzelfoghatóbbá tenni azt a technikát, amellyel előbb-utóbb együtt kell élnünk, és hovatovább komfortunk részévé válik. Mint - az előzőekben említett - vagyonvédelmi tevékenységet végző cég vezetője, szeretnék információt kapni arról, milyen nagyságrendű a tervezett vagyonvédelmi szolgáltatásokat igénybevenni szándékozók száma.

Akik igénylik, írják fel nevüket és címüket egy papírlapra és a község háza előterében erre a célra elhelyezett gyűjtőládába dobják be.

Tisztelettel:

Tóth Tibor
WV Central Security Bt
 ügyvezetője

Kyokushinkay hirdető

Sikeres önvizsgát tettek
 1993. június 17-én

Zakar Péter	Szilágyi Ágota
Szilágyi László	Tóth Eszter
Liszkai József	Dobák László
Meleg Andrea	Kiss Dániel
Kerek Marén	Csösz Sándor
Boda Gábor	Tóth Zs. Andrea
Pajor Zoltán	Láng Claudia
Nádasi György	Zágoni Szabó István
Sima Attila	Dolányi Anita
Bakos Miklós	Bakos Mária
Duka József	Gólya Gergely
Vidák Szabolcs	Ledniczki Tamás
Kuti Krisztián	Jenei Csaba
Nagy Roland	Szénási Gábor
Győri Attila	Vigh Péter

A vizsgáztató Hodunov Eduárd 1 danos mester volt.

A sportolókat a vizsgára Galó Zsolt és

Hodunov Eduárd készítette fel.

SZEPTEMBERI SPORTEREDMÉNYEK

Kézilabda

Női - Ifi

Gödöllő	- Tura	32 - 9
Tura	- Isaszeg	17 - 13
Erdőkertes	- Tura	21 - 12

Női - Felnőtt

Uri	- Tura	15 - 12	Legj. dobó: Tóth K. (7)
Tura	- Isaszeg	14 - 18	Legj. dobó: Tóth K. (7)
Erdőkertes	- Tura	9 - 22	Legj. dobó: Tóth K. (10)

Férfi - Ifi

Vecsés	- Tura	7 - 5
Tura	- Monor	14 - 13
Szentendre	- Tura	23 - 5
Tura	- Albertirsa	15 - 17
Dabas	- Tura	32 - 11

Férfi - Felnőtt

Tura	- Tápiószele	40 - 17	Legj. d.: Elter (13), Győre (8)
Szentendre	- Tura	23 - 36	Legj. d.: Elter (9), Raffai S. (8)
Tura	- Albertirsa	33 - 29	Legj. d.: Elter (10), Tóth I. (7)

Focil

Ifi

Hernád	- Tura	2 - 6	Gól: Sukaj Zs. 2., Láng J. 2., Pázmándi Cs. Szeifert
--------	--------	-------	--

Tura	- Dabas	0 - 6
Kakucs	- Tura	3 - 0
Tura	- Tápiószele	3 - 2

Gól: Sukaj Zs., Pázmándi Cs., Vasas R.

Felnőtt

Tura	- Abony	3 - 0	Gól: Jenei L. (2), Kajtor T.
Hernád	- Tura	2 - 0	
Tura	- Dabas	1 - 1	Gól: Tóth B.
Kakucs	- Tura	2 - 1	Gól: Rózsavölgyi S.
Tura	- Tápiószele	8 - 1	Gól: Jenei L. (2), Őszi Cs. (2), Lipcsei Z. (2), Nagy G., Tóth B.

Serdülő I.

Pécel	- Tura	0 - 4	Gól: Pécsi I. (2), Fodor S. (2)
Tura	- Vácszentl.	7 - 0	Gól: Pécsi I. (3), Fodor S., Tóth Zs., Kuti L.

Hévízgyörk	- Tura	0 - 3	Gól: Pécsi I. (2), Tóth G.
Tura	- Dány	1 - 1	Gól: Kuti L.

Serdülő II.

Tura	- Gödöllő	5 - 0	Gól: Tóth G. (2), Szilágyi Sz., Kátai K., Bata I.
------	-----------	-------	---

Foto: Tóth M. Imre

Felhívás!

Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy 1993. augusztus 30-tól községünkben megkezdí működését a

VAGYONVÉDELMI KFT

A Kft hatásköre kiterjed a külterületen levő magán és szövetkezeti tulajdonok fokozott őrzésére, védelmére.

A járőrök, hivatalos, fényképes igazolvánnyal, fegyverrel, őrkutyával felszereltek! Bárkit bármikor megállíthatnak és igazoltathatnak, a felszólításnak eleget kell tenni.

Kérjük a lakosság szíves megértését.

Polgármesteri Hivatal

RÖVID HÍREK

Megalakult az a 9 főből álló választási bizottság, amely arra lesz hivatott, hogy kiírja, majd lebonyolítsa az iskolaszékekkel kapcsolatos választást.

Az önkormányzat részéről Zseli István, Kis András és Barczy Zsolt, a pedagógusok részéről Szécsényi Istvánné, Szénási József és Békési István. A szülők részéről Gólya Istvánné (Korsós Anikó), Kovács Mihályné (Kiss Ágota) és Tóthné Maczkó Zsuzsanna vesz részt a bizottság munkájában.

Köszönjük, hogy vállalták a felelősségteljes munkát!

***

A Képviselő-testület oktatási és kulturális bizottsága - az augusztusban megüresedett helyre - Szilágyi Józsefnét (Julika óvónénit) a 2. óvoda vezetőhelyettesét kérte fel a bizottsági munkára. A testület megbízólevelét szeptemberben vette át.

Jó munkát, jó együttműködést kívánunk az Oktatási Bizottság új tagjának.

Kispályás labdarúgó bajnokság

A 7. forduló eredményei

Vecsés	- Tura	17-5	
Zöldek	- Barátság	5-1 (3-0)	Gl: Szilágyi J. 3., Kátai Gy., Bajkó I. ill. Darnyik Á.
Olimpic	- Krokodil	1-5 (0-2)	Gl: Szabó L., ill. Pásztor P. 3., Szélyes Zs., Katona M.
Young Boys	- Amatőr	5-4 (1-3)	Gl: Pásztí Z. 3., Gyenes I. 2., ill. Deák Cs. 3., Dusa J.
Orange	- Főnix	8-2 (3-1)	Gl: Bíró F. 2., Seres S. 2., Tóth Zs. J., Győri T., Lajtós P., Kuti I. ill. Boda Cs., Pásztor G.
Főnix	- Young Boys	6-3 (2-0)	Gl: Boda Cs. 3., Diós J. 3., ill. Gyenes I. 2., Pásztí Z.

A 8. forduló eredményei

Orange	- Zöldek	1-1 (1-1)	Gl: Győri T. ill. Kátai Gy.
Amatőr	- Főnix	2-6 (1-3)	Gl: Dusa J., Deák F. ill. Boda Cs. 2., Kuti L., Szilágyi A., Pásztor S., Dusa J. öng.
Krokodil	- Barátság	6-1 (2-0)	Gl: Horváth I. 2., Zimányi Zs., Bíró M., Pásztor P., Sima J., ill. Kiss J.
Young Boys	- Olimpic	0-13 (0-5)	Gl: Szabó L. 6., Szabó Z., Kerek M., Ledniczky L., Jenei I., Nagy Sz. öng., Barabás L. öng., Gyenes I. öng.

A 9. forduló eredményei

Young Boys	- Zöldek	3-10 (2-3)	Gl: Gunda J. 3., ill. Berkes L. 3., Ifj. Berkes L. 3., Szilágyi J. 3., Kátai Gy.
Olimpic	- Orange	1-2 (1-1)	Gl: Kerek M., ill. Kruchió L., Szilágyi 2 öng.
Krokodil	- Főnix	Ehalszta	
Barátság	- Amatőr	3-0 Játék nélkül	Az Amatőr csapata nem állt ki.

A 10. forduló eredményei

Zöldek	- Olimpic	1-1 (0-1)	Gl: Berkes L., ill. Ledniczky L.
Amatőr	- Krokodil	2-18 (1-11)	Gl: Kalocsay F. 2., ill. Horváth I. 9., Zimányi Zs. 5., Sima J. 2., Tóth Z., Katona M.
Orange	- Young Boys	8-2 (3-2)	Gl: Kruchió L. 3., Seres S. 2., Baranyi M., Tóth Zs. J., Lajtós P., ill. Gunda J., Gyenes I.
Főnix	- Barátság	elhalszta	

A Turai Hírlap vásárlási helyei:

Nagyközségi Könyvtár, Posta, Vasúti élelmiszer üzlet, Piac Tér (Átsné), Piac téri Műszaki bolt, Takarékszövetkezet, Éliás Zoltán Tura, Petőfi tér 7.

TURAI HÍRLAP - Közéleti Havi - III. évfolyam 10. szám

Kiadja a Turai Polgármesteri Hivatal

Felelős kiadó: Tóth István polgármester

Nytsz.: B/BHF/567/P/91.

Szerkesztőbizottság: Erdélyi Ágnes, Kálna Tibor, Köles Mihály, Sára Mihály

Felelős szerkesztő: Kuti József

Levélcíme: Polgármesteri Hivatal, 2194. Tura

Készült: 600 példányban a RO-LA Kft. nyomda üzemében Valkón

Felelős vezető: Rózsavölgyi Sándor

Szedés, tördelés: Jandura István Gödöllő Éva u. 11.